

Në Lozanë të Zvicrës përvurohet Instituti Zviceran i Studimeve Shqiptare (ISEAL)

Starti i ISEAL-it me një simpozium shumë përbajtës shkencor

Rexhep RIFATTI, Lozanë

Shqiptarët në Zvicër tashmë në saje të kuadrove të larta të shkolluara në këtë vend, po hyjnë me sukses në fazën e organizimit e të pjekurisë. Dëshmi për këtë arritje ishte edhe promovimi sollemn i Institutit Zviceran të Studimeve Shqiptare (ISEAL), i cili në partneritet me Observatorin Universitar të Qytetit dhe të Zhvillimit të Qëndrueshëm të Universitetit të Lozanës (Observatoire Universitaire de la Ville et du Développement Durable), u promovua më 12 nentor, ndërsa që të nesërmën organizozi në lokalet e Universitetit të Lozanës edhe një Simpozium Shkencor me temën "Integrimi i shqiptarëve në Zvicër, me një qasje krahasuese me komunitete tjera."

Me rastin e inaugurimit zyrtar të këtij instituti, i cili njihet me shkurtesën ISEAL-it, drejtor i të cilit është, studiuesi Driton



Pjesëmarrës zviceranë e shqiptarë në hapje të Institutit Zviceran të Studimeve Shqiptare ISEAL

dhe ambasadori i Maqedonisë, rit të botimeve, sektorit të mësim- Bytyci me kitarë dhe Diellza Is-

hilltar i Shtetit - Philippe Leuba (PLR). Shef i Departamentit të Brendshëm të Kantonit Vaud, Zonja Alice Glauser (UDC-SVP) - Anëtare e Parlamentit Zviceran, Zonja Ada Marra (PS) - anëtare e Parlamentit Zviceran si dhe Z. Antonio Hodgers (PGJZ) - anëtar i Parlamentit Zviceran.

Në pjesën e parë të simpoziumit dominuan temat rrëth çështjes së arsimimit të fémijëve e të rinjve shqiptar si dhe tema e integrimit, ku me kumtesa u paraqiten njohës të kësaj fushe si nga radhët e zviceranëve ashtu edhe shqiptarëve.

Që në nismë Institutit Zviceran i Studimeve Shqiptare ISEAL pati një fillim të mbarë, jo vetëm nga fakti i temave shumë përbajtëse e me interes për komunitetin tonë të madh në këtë vend, por edhe për nxitjen e institucioneve zvicerane për tu marrë me shqetësimet kryesore me të cilat përballen shqiptarët në këtë vend.

M. Kajtazi, merrnin pjesë figura shoqërore, shkencore e kulturore zvicerane si dhe ambasadorët nga Shqipëria, Kosova e Maqedonia

Në hapje të këtij manifestimi i pari përshëndeti, kryetari i Këshillit të Institutit Zviceran të Studimeve Shqiptare - ISEAL, Francis Cousin, diplomat, ish ambasador i Zvicrës në Shqipëri, pastaj vazhduan me përshëndetje Alexandra Clerc, përfaqësuese e Byrosë Federale të Migracionit; Magaly Hanselmann, delegate kantonit Vaud për integrim të tē hujave dhe parandalim të racizmit dhe Jean Christophe Burquin, këshilltar komunal i Lozanës. Ndërsa nga radhët e shqiptarëve përshëndetën, Ambasadori i Shqipërisë në Zvicër Mehmet Elezi, ambasadori i Kosovës në Zvicër Naim Malaj

Ramadan Nazifi.

Shqiptarët nuk janë ngarkesa, por pesha e këtij vendi

Njëri nga nismëtarët e themelimit të këtij instituti, Driton Kajtazi, drejtor Institutit Zviceran të Studimeve Shqiptare - ISEAL. Ai me këtë rast pos tjerash përmendi se: „ka kohë që shqiptarët e Zvicrës janë parë nga disa sikur ngarkesë e këtij vendi. Sot shqiptarët nuk janë ngarkesa por pesha e këtij vendi. Me Institutin Zviceran të Studimeve Shqiptare - ISEAL, shqiptarët nuk janë vetëm objekt i studimeve por edhe studiues. Më tej shtoi se me ISEAL, ne nuk do të kënaqemi vetëm duke pëershkuar dhe informuar, por edhe duke studiuar, prodhuar dhe vepruar në veçanti nëpërmes sektorit të hulumtimeve, sekto-

dhënes apo nëpërmes të projekteve në mesin e të cilave një botim mbi Shqiptarët e Zvicrës – në gjuhën gjermane, frëngje, italiane dhe shqipe si dhe një Forum Ekonomik.

Instituti Zviceran i Studimeve Shqiptare e ka bërë më të vështirën por tani i mbetet të bëjë më të rëndësishmen. 11 anëtarët themelues të ISEAL-it, 12 anëtarët e Komitetit të ndërit të shoqatës „Miqtë e ISEAL-it dhe më tepër se 130 personalitete, në mesin e të cilëve përgjegjësit e 20 shoqatave të shqiptarëve të Zvicrës që kanë themeluar këtë shoqatë janë garantët e nismës dhe mbarëvajtjes. Në fund Driton M. Kajtazi përfundoi me të thënën popullore shqipe: se sa më i thellë të jetë lumi, më i qetë është”.

Hapja artistike me rastin e promovimit të institutit e bëri : Ilir

majli recitim të poezisë së autores zvicerane Anne Perrier, ndërsa mbylljen Gjon Guralumi me disa pikë muzikore të interpretuara me harmonikë.

Simpoziumi trajtoi tema me shumë interes për shqiptarët në Zvicër

Më 13 nëntor në simpozium që u mbajt në lokalet e Institutit të Studimeve të Larta në Administratë Publike - IDHEAP-Lozanë, ku me kumtesa u paraqiten personalitete te jetës arsimore, kulturore, por edhe politike, në qendër të vëmendjes ishin tri tema: Formimi, Pjesëmarrja shoqërore dhe Ekonomia dhe jeta shqiptare. Ndërkaq që simpoziumi në debatin përbyllës trajtoi temën : «Integrim po, por si?». Ku edhe morën katër personalitete publike zvicerane: Zoti Kës-

Kush Janë themeluesit e ISEAL-it ?
Mësojmë se anëtarë themelues të këtij instituti janë: Barbara Burri-Sharani, psikologe, Magaly Hanselmann, koordinatore e kantonit Vaud në fushën e integrimit të tē huajve dhe parandalimit të racizmit, Prof. Dr. Doris Jakubec, ish drejtoreshë e Qendrës së Kërkimeve Letrare të Zvicrës Françeze, Daniel Abimi, gazetar, Francis Cousin, ish ambasador, Driton Kajtazi, autor dhe mësimdhënës, Prof. Dr. Peter Knopfel L, Profesor titullar i katedrës së politikave publike, afatgjate e zhvillimore pranë IDHEAP-it, Dr. Régis Marion - Veyron, mjek-psikiatër, M. Bruno Migliiani, kuadër bankar, Victor Ruffy, gjeograf, ish kryetar i Parlamentit Zviceran dhe Prof. Dr. Basil Schader, profesor në SHLP në Cyrih. ■